СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 144. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 25-го липня 1945. No. 144. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, July 25, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ в злучених державах америки. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею злучених держав америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

З НАДЗВИЧАЙНИХ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

Наради головного уряду У. Н. Союзу зачалися в домі організації, 83 Ґренд Стріт, Джерзі Сити, Ню Джерзі, в понеділок дня 23. липня б. р. в присутности прибувших членів головного уряду. Наради отворив головний предсідник, Микола Мурашко, візвавши присутних віддати пошану померлим членам організації, а зокрема тим 125 молодим членам, що доказали свою відданість Америці й Канаді найбільшою жертвою — своїм життям. Далі пояснив, чому в тому конвенційному році скликано надзвичайне річне засідання, а це тому, що як відомо, звичайна конвенція мусіла бути відложена через надзвичайні воєнні обставини.

Потім приступлено до звітів екзекутиви, які розпочато звітом головного предсідника, Миколи Мурашка, який подав загальний образ розвою організації щодо членства і майна за останній рік. Зокрема обговорив працю в ювилейному році на культурному полі, згадуючи за Ювилейний Альманах У. Н. Союзу та видавництва англійською мовою. Головний секретар, Дмитро Галичин, зазначив, що минулий 1944 рік Золотого Ювилею У. Н. Союзу останеться памятним в історії Союзу не тільки тому, що він представляв собою завершення значних здобутків за останніх 50 літ, але також тому, бо в році самого ювилею Союз осягнув великі успіхи в своїй ювилейній праці. Ці успіхи були видні в зрості членства на 2,392 нових членів, а крім того в відповідній культурній праці, яка відзначена такими цінними видавництвами, як: Україна— Занурена Нація, Українська Література, та Альманах Союзу. Головний секретар підчеркнув також, що загальний рух членства виказував в 1944 році зворот до кращого не тільки в справі приєднування нових членів, але також у справі членів суспендованих. Бо коли брати під увагу воєнні роки, то 1944 рік записався не тільки найбільшим числом приєднаних нових членів, але також найменшим числом членів суспендованих. Головний касієр, Роман Слободян, представиви фінансовий стан організації за 1944 рік, підкресляючи, що в тому році зріст майна був найбільший в цілій історії У. Н. Союзу, бо виносив $556,893.47. Маєтковий стан У. Н. Союзу виносив з кінцем 1944 року $7,835,556.74, а з кінцем червня 1945 року виносив $8,139,017.45. Потім здав звіт від імені контрольної комісії Дмитро Капітула, голова, і ствердив, що головна контроля знайшла усе діловодство і майно Союзу в доброму порядку. Звіт здавали ще й поодинокі головні контрольори, також і з своєї діяльности по місцевостях, а саме: д-р В. Ґалан, д-р В. Т. Кібзей, адв. Р. Смук, інж. С. Куропась. Потім здавали звіти з своєї діяльности такі головні радні: П. Дуда, С. Слободян, Т. Шпікула, В. Дідик, Ґеневефа Зепко, М. Давискиба, Д. Шмагала й Юлія Баволяк.

ПОВІНЬ НАВІСТИЛА ТРИ СТЕЙТИ.

У понеділок 23. червня навістила велика повінь стейти Ню Джерзі, Ню Йорк і Масачусетс. Найсильніше потерпіла околиця Пасейку, в стейті Ню Джерзі. Внаслідок зливних дощів ріки виступили з берегів, вода змивала доми, мости та поницила дороги. Багато фабрик воєнного промислу позаливаних, багато маєтку пониценого. У повені згинуло двоє людей, а одна особа затратилася. У самім стейті Ню Йорк нараховують шкоду із знищених доріг на мілІон долярів.

НЕВПУСКАЮТЬ ПЕРЕПАЧКОВАНОГО ПОЛЬСЬКОГО ХЛОПЦЯ.

Минулого тижня вчасі транспорту американських вояків з Европи домів, приїхав потайки кораблем хлопець з Польщі, Йосиф Паремба, привезений як любимець одним американським вояком. Не зважаючи на загальну симпатію до цього 12-літнього хлопця, іміграційний уряд в Ню Йорку не впустив його на сушу.

ВІДГРІВАЮТЬ ПЛЯН „НІҐЕРСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ"

З нагоди цього, що Тамені Гол в Ню Йорку поставила на листу кандидатів на членів до міської ради нігра Банджаміна Дейвиса, він пригадав публиці про здійснення пляну створення „Ніґерської Републики" в Злучених Державах. Цей плян придумали комуністи для притягнення симпатії нігрів. Вони його залишили вчасі війни, а тепер Дейвис виступив знову з цим пляном в комуністичній газеті „Дейлі Воркерс". у Ню Йорку. Плян, складений комуністами, домагається викроєння з південних стейтів Злучених Держав території, замешкалої в більшій частині ніґрами і створення з них окремого стейту, як ніґерської републики.

Президент Труман працює над свободою преси з023границею

В урядових колах у Вашингтоні говорять, що президент Труман вчасі свого побуту в Берліні робить старання добиття свободи преси в Европі. Головно настає Труман на те, щоб американські кореспонденти дістали вільний доступ до цих країв у східній та південній Европі, які попали під вплив Советів. Американський департамент стейту працював над цею справою повних 6 місяців, а амбасадор в Москві Аверел Гариман осягнув уже деякі успіхи. Вже тепер находяться американські кореспонденти в Білгороді і в Празі, а тепер головні зусилля звернені на вітворення доступу до Відня.

ЗАПОВІДАЄ 8-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ В РОСІЇ

У Злучених Державах перебуває від часу конференції в Сан Франсиско комісія робітничих юній із Советів під проводом Василя В. Кузнецова, який колись працював у фабриках Форда в Дітройті. Комісія, складена з 10 членів, студіює робітничі відносини в Америці і в понеділок відбула конференцію з ґазетярами у Вашинґтоні. Кузнецов при тій нагоді сказав, що в Советах робітники пічнуть знову працювати 8 годин денно, бо вчасі війни мусіли працювати довше. Він заперечив твердженню Американської Федерації Праці, начеб у Советах юнії були твором держави; навпаки, він казав, що советські робітничі юнії є „найбільше демократичні в світі, бо основані на добровільнім членстві, на добровільній оплаті членських вкладок і на демократичнім виборі юнійних урядників". Всі закиди проти недемократичности юній, казав Кузнецов, походять від ворогів робітничого руху.

СОВЄТИ МАЮТЬ КАНДИДАТА НА ДИКТАТОРА В ЕСПАНІЇ

У місті Мексику на зібранню републиканців виголосив промову Альваро де Альброноз і заявив, що д-р Х. Неґрін, премієр перед приходом Франка, є кандидатом на провідника еспанського уряду з рамени Советів. Альброноз заявив теж, що Неґрін приїхав до Мексико на те, щоб розеднати кольонію еспанських републиканців. Неґрін твердить, що в Еспанії не потрібно президента, а Альброноз каже, що тепер там президент більше потрібний ніж кабінет.

Доносять про советські уступства для Трумама

Один речник американської делеґації на конференцію трьох потуг у Потсдамі заявив ґазетярам, що президент Труман, приміер Чорчил і премієр Сталін відбули в понеділок ще одно спільне засідання та що конференція скоро наближається до кінця. З жерел, близьких до американської делеґації, ґазети доносять, що президент Труман зробив таке враження на премієра Сталіна, що той поробив Трумановн поважні уступства в незвичайно важних справах.

За дальшими донесеннями, розмови Трумана зо Сталіном оберталися наперед коло питання, як поступати супроти Японії, якби вона хотіла здатися, а потім коло питання, як поступати супроти неї, як вона захоче воювати до кінця. Три потуги, мовляв, уже погодилися щодо цих питань щодо Японії.

Премієр Чорчил видав для учасників конференції врочистий обід, з чого ґазети теж роблять висновок, що конференція наближається до кінця.

ВІДГУКИ КОНФЕРЕНЦІЇ В АЗІЇ

Японська пропаґанда вже почала приготовляти японський народ до кепських вісток з конференції трьох потуг у Потсдамі.

З Москви передають, що там зробила радісне враження вістка, що Америка погоджується з Советським Союзом у справі Китаю. Советські урядовці кажуть, що Советський Союз дуже радий такій згоді, бо мовляв він хоче скріпити Китай.

Замітно одначе, що одночасно китайські комуністи, досі звичайно прихильні до Америки, почали тепер проти неї завзяту кампанію.

ПОЧАЛИ РОЗПРАВУ ПРОТИ МАРШАЛА ПЕТЕНА

У Парижу почалася розправа проти маршала Петена, начальника французького уряду в Віші, що кооперував з німцями. Невелика саля була битком набита публикою, котра не здержувала своїх ворожих почувань до обвинуваченого. Президії приходилося кілька разів приказувати поліції, узброєній у скорострілн, заводити порядок серед публики.

Після того, як прокураторія подала спис свідків, що мають бути покликані на розправі, маршал Петен попросив слова, аби скласти одинокy свою заяву на розправі. У прочитаній заяві на 6 сторінках, він старався доказувати, що він посвятив престіж французького народу, аби його врятувати від гіршого лиха.

Перший свідок, бувший премієр Рено, заявив, що він поповнив „монументальну помилку" свою вірою в патріотизм Петена й Веґана. Про Петена він сказав відкрито: „Я чую до нього погорду".

Замітно, що, за розслідами публичної опінії в Франції, серед французів постійно зростають проти-петенівські настрої. Число людей, які домагаються видання присуду смерти проти Петена, стало й скоро збільшується.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН У ГОСТЯХ У ЧОРЧИЛА. — Перед нами президент Труман (зліва) і британський премієр Чорчил, що переводять перегляд почесної Шотляндської Ґвардії, в Берліні, в тій частині, що є під британською командою, а куди прибув през. Труман, щоби ревізитувати премієра Чорчила.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ БЮТЬ ПО ФЛЬОТНІЙ БАЗІ КУРЕ

Американська команда на Пацифіку вислала понад тисячку великих літаків з Третьої Фльоти на бомбардування останків японської фльоти у порті Куре та в інших пунктах на Нутрішнім морю.

Тепер уже просто нема таких вод на Тихому океані, до яких не могли би заїздити американські воєнні кораблі, як це видно з того що американські кораблі не тільки заплили до заливу Саґамі, над котрим лежить Токіо, але й до заливу Сурібачі на Курілах, аби бомбардувати прибережні інсталяції на острові Парамуширу, та вдарили по японських кораблях, що пливають здовж побережжя китайської провінції Чекіянгу.

РЕЙД СУПЕРФОРТЕЦЬ НА ОСАКУ Й НАГОЮ.

Одночасно, як літаки з кораблів били по Куре, суперфортеці „Бі-29" скидали майже 4,000 тон демоліційних бомб на 80 квадратових миль округ міст Осаки й Наґої. Брало в цьому рейді участь понад 600 літаків, отже найбільша фльота великих літаків, яку досі вислано на одну виправу.

Кепська погода не дала літакам, що мають свої бази на Окінаві, досягнути Японії. Зате американські літаки з Фусану, на Кореї, перелетіли пролив Цуцімy та Жовте море та били по ворожих позиціях на Формозі й на китайськім побережжю аж по Сіямську затоку.

УСПІХИ КИТАЙСЬКИХ ВІЙСЬК.

Китайські війська захопили від японців три міста в окрузі Квейлину та далі гналися за японцями, відступаючими здовж границі Квантунґу й Фукієну.

НЕ ДАЮТЬ ЯПОНЦЯМ ДОКОНАТИ ВІДВОРОТУ.

Японські війська, що були осаджені на горі Баточампарі на острові Борнео, пробували в неділю й понеділок нічого перевести стратеґічний відступ перед переважаючими силами австралійців, але Австралійська Сема Дивізія перервала цей відступ та вдерлася в ворожі позиції, розбиваючи валку японських повзів.

ЛЕТУНИ ПЕРЕКОНАНІ ПРО ЗАТОПЛЕННЯ ЯПОНСЬКОГО БОЄВОГО КОРАБЛЯ.

Летуни бомбовиків американської фльоти, що скинули поважну скількість великих 1,000-фунтових бомб на японський боєвий корабель „Ноґато", переконані, що корабель затоплений. Вони затопили корабель 18. липня, при причалі на морській базі Йокосука під Токіом. Навіть якби корабель осів на мілкій воді пристані, він уже певно не буде здібний воювати в цій війні.

ГЕНЕРАЛ ДУЛИТЛ НА ҐВАМІ.

Генерал Джеймс Дулитл, відомий американський летун і летунський командант, що вів перший американський летунський рейд на Токіо, вернувся з Европи на японський театр війни. Він прибув уже на остров Ґвам та збирається повести проти Японії дальші летунські рейди. Цим разом одначе він уже самий не буде особисто брати участи в рейдових летах.

МАСОВІ АРЕШТИ НІМЦІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ОКУПАЦІЙНІЙ ЗОНІ

Американська армія почала в суботу вечором масові ревізії й арешти німців у окупованій Злученими Державами зоні. Відділи сильних людей з військової поліції, разом у силі 500,000 вояків, окружили цілі оселі й дільниці, задержували кожного стрічого, казали йому леґітимуватися, ревідували його, допитували та, найшовши щонебудь підозріле в його рекорді або в його посіданню, арештували. В цей спосіб арештовано коло 80,000 осіб, що на 15 мілонів душ населення американської окупаційної зони є дуже поважним числом.

Зловлено при тому багато осіб, що від довшого часу вкривалися від арешту. Арештовані не ставили опору, за виїмком кількох випадків; в одному випадку арештований пробував утікати й згинув на місці від куль вояків. При арештах вояки відкрили велике число заборонених предметів, котрі американська армія казала німцям віддати, але не попали на слід ніякої підпільної організації ні зорганізованої опору.

ЕСПАНІЯ ПЕРЕДАЄ НІМЕЦЬКУ СУБМАРИНУ.

Британський нищитель „Ґовмз" з одним лайтером спільними силами потягнуть з еспанського порту Віґо до якогось аліянтського порту німецьку 750-тонову субмарину, що її Еспанія передала Аліянтам. На субмарині службу сповняти буде британська залога, а німецька залога буде інтернована на британськім нищителю.

Субмарина заплила до епанського порту минулого лютого, і там її інтерновано. Вона була ушкоджена глибинною бомбою.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of Octobed 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинока число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.60
На пів року	$1.50	Six months	$1.60

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКА ДО СВІТА

Найбільша світова потуга заговорила до світа. Заговорила в моменті свойого найбільшого розмаху, заваживши своєю силою на перемозі над найбільшою мілітарною потугою, яка колинебудь була, бо такою була німецька воєнна сила в часі вибуху другої світової війни.

Президент Труман, що заговорив від імені Злучених Держав Америки в Берліні, в центрі розваленої й розторощеної націстівської сили, говорив усього тільки дві мінути і сказав тільки 219 слів. Але тих кілька слів глибоко діткнули цілий світ. Вони ввійдуть в історію людства як унікат, якого ще досі нігде й ніколи не було. Бо деж було таке, щоб якась потуга, що понесла такі величезні жертви і просто рішила своєю силою вислід війни, віднісши перемогу сказала, що вона не хоче за ті понесені нею величезні жертви крови і майна ні кусня якоїсь чужої землі, ні цента відплати . . .

А саме таке заявив президент Труман в Берліні, коли там вивішували той американський прапор, що повівав над Капітолем у Вашингтоні, як Америка пішла до війни. Це той прапор, що помандрував з американським військом у чужі краї й переможно повівав в Африці, в Альжирі, що теж повівав над визволеним Римом, а тепер повіває над Берліном, поки його не заберуть звідтам, щоб застромити як переможця ще й над Токйом.

Президент Труман зазначив при вивішуванню американського прапора над Берліном, що це переміг вільний нарід над грубою силою на те, щоб в цілому світі міг запанувати спокій; щоби міг бути збудований такий ліпший світ, в якому всі люди могли би мати нагоду жити кращим життям, а не тільки ті одиниці, що видістались на саму гору.

Ще президент підкреслив, що коли можна було збудувати таку величезну машину на те, щоби віднести воєнну перемогу, то тепер треба вжити ту машину, щоби працювала для мирних цілей, а як так станеться, то ми ввійдемо в найславнішу епоху людства. Отсе є те, до чого змагає американський нарід, отсе є те, що є американською мировою пропозицією: Спокій і краще життя для цілого світу!

Отся „декларація перемоги", яку виголосив президент Труман, відповідає американським ідеалам і тому, що є в серці й думках широкого американського загалу. Її виповіджено в часі чи не найважнішої світової конференції, що тепер відбувається у Берліні. Її моральна сила така велика, що можливо, що вона припинить хоч в дечім поширення тих зародків зла, що вже повстали в Европі, а деякі цілком знищить і тим дасть світови надію, що таки згодом прийде до кращого ладу в світі, бо за ним стоїть і стоятиме найбільша потуга в світі — Америка.

Канадійське видання книжки Чемберлина про Україну

В канадійськім „Українськім Голосі" появилась стаття про книжку Вилйема Генрі Чемберлина "The Ukraine: A submerged nation"; а це з нагоди, що ця книжка появилась друком в Канаді. Тут передамо, що пише згадана ґазета про цю книжку.

* * *

„Українське національне питання є тісно звязане з перемогою демократії та особистої свободи в цілім Советським Союзі. Як що і коли ця перемога буде осягнена, коли найвищі урядовці України, як і всіх інших советських републик, будуть відповідальні не перед малою клікою в Москві, але перек українським народом, коли Україна зможе дійсно, а не тільки номінально заключувати договори з чужими державами, контролювати свої військові сили, творити свої торговельні та культурні звязки по своїй волі, тоді багато з теперішніх побоювань щодо можливих напрямних советської політики автоматично зникнуть. Советський Союз, як вільна федерація народів, буде виглядати на багато більш приязний і менше грізний для своїх сусідів від Советського Союзу під сцентралізованою диктатурою. Вільна Україна, що не підлягалаб більше політичним диктатам з Москви, зеднана з іншими народами Советського Союзу тільки добровільними узлами взаїмного економічного інтересу, є необхідним елементом у вільній Европі та вільнім світі".

Такими словами, таким висновком кінчить Вилйем Генрі Чемберлин свою книжку The Ukraine: a submerged nation, що вийшла з друку вже кілька місяців тому. Книжка Чемберлина як не є найліпшою, то одною з найліпших книжок в англійській мові про Україну. Автор книжки має багато даних, аби міг таку книжку написати. В нього є бистрий обсерваційний змисл, незвичайна здібність робити смілі висновки, велика совісність, знання предмету, про який береться говорити, і тверезість думки. Ці прикмети дали йому спромогу написати вже кілька книжок, що стали прямо клясичними творами з области знання Советської Росії, як Soviet Russia, Russia's Iron Age, The Russian Revolution, 1917-1921, Collectivism: A false Utopia. Вони стануть авторітетними творами довгий час після того, як згниють на смітниках тисяч інших книжок про Росію, написаних для комуністичної пропаганди.

Вилйем Генрі Чемберлин був дванадцять літ в Советській Росії кореспондентом для часопису Christian Science Monitor. Поїхав там в 1922 р., відтак був чотири роки на Далекім Сході і чотирнадцять місяців в Парижі ,звідки вернув до Америки в 1940 р. Від того часу дає відчити та пише на власну руку.

За дванадцять літ свого побуту в Советській Росії Чемберлин навчився російської мови, подорожував чимало по Росії та Україні, а Україною заінтересувався хоч би тому, що його дружина походить з України з колишнього Єлисавету, що по революції дістав імя Зіновевська, а відтак Ќировограду. Його книжка про Україну, хоч і не велика (85 сторін), то повна інформацій, досі невідомих навіть для найінтелігентніших українців в Америці. Він прим. оповідає в подробицях пореволюційну Історію України і описує помічення з України зараз після „політичного" голоду в 1932-33 р. Про цей голод він пише:

„Цей голод можна назвати справедливо політичним, бо він не був наслідком природної катастрофи... Уряд вернув до метод воєнного комунізму і жадав згори усеї надвишки селянського збіжжа, не означуючи ясно, що мало вважатися за „надвишку"... Помимо скупих жнив (в 1932 р.), селяни могли перетягнути без голоду, як би було значніше звільнення реквізицій збіжжа та других харчів. Одначе реквізиції скріплено замісць звільнити; уряд рішив „навчити селян" при помочі голоду, заставити їх силою до тяжкої праці на колективних господарствах. На початку 1933 р. заборонено закордонним кореспондентам їхати на Україну, щоби не було ширших описів великої траґедії, що мала там місце. В осени 1933 р., коли знято заборону закордонним журналістам подорожувати по Україні, я поїхав там з своєю жінкою, що сама вродилася на Україні, щоби довідатися з першої руки, що там діялося. Ми оглянули дві далеко відділені области, одну в сусідстві Полтави на лівім боці Дніпра, другу близько Білої Церкви, на правім боці... Що там діялося, то не були злидні, брак харчів, як що навести гарнозвучні слова, дозволені советською цензурою, але простий голод, якого жертви числилися на міліони. Може ніхто ніколи не довідається точного числа померших, бо советський уряд задержував найстрогійшу тайну в цілій тій справі, урядово заперечував, що там був голод, і шорстко відкидав всі спроби орґанізувати допомогу з закордону. Одначе в кожнім селі, яке я відвідав, скаля смертности була не менша, як десять процент. І це не були невідповідальні особисті обчислення, а числа подавані місцевими советами. Легко було говорити легковірним туристам в Москві, що не було голоду, але не могли говорити цього місцеві урядовці, коли кожний селянин, з яким ми говорили, подавав імена приятелів і свояків, що погинули прямо з голоду, або з тифу, інфлюенци і других недуг, що завжди десяткують ослаблене голодом населення... По селах дім коло дому виглядав на покинений, з повибиваними вікнами, з городами зарослими бурянами, бо господарі їх полишали... Як би приняти десять процент померших за нормальне число, то на Україні мусіло померти звиж три міліони людей, але з того, що я довідався підчас своєї подорожі, це було би дуже консервативне обчислення".

Чемберлин назвав Україну submerged nation, що значить „занурена нація", занурена в тім розумінню, як буває зануреним предмет що опинився під поверхнею води. Деякі новоспечені московські пятолизи, як прим. люди зґруповані при нюйорськім „Громадськім Голосі", удають обурення з цеї причини. В слові „занурена" вони хочуть добачити обиду, хоч це слово тільки правильно описує положення України — нації, що існує, але в списі самостійних держав її нема, бо закриває її імя Советського Союзу, рівнозначне з іменем Росії. Можна здогадатися, що разить їх тільки гірка правда, яку вони хотіли би забути, або затаїти.

Не від річи також згадати, що скрізь в книжці, де подані назви українських місцевостей, вони подані в чистій українській вимові, Lviv, Ternopil, Kharkiv, Kholm, Stanislaviv, Zboriv, а не в польській або російській, як це роблять навіть деякі українці з слабими крижами. Один розділ книжки присвячений Західній Україні і зовсім вірно описує положення українців під Польщею, Румунією та в Карпатській Україні у двох десятиліттях між світовими війнами, описує польські переслідування, з а м и к а н н я шкіл, пацифікацію і т. п. Згадуємо це тому, що тойже самий Чемберлин майже рівночасно додає свій голос до протестаційних голосів поляків, що не хочуть погодитися на те, аби Москва накидала їм уряд проти їх волі. Дехто підсуває через те українцям думку, що як Чемберлин за українцями, то повинен бути проти поляків. Це нісенітниця. Проти несправедливости, кривди і зла є тільки той, хто є проти несправедливости, кривди і зла взагалі. Чемберлин в своїй книжці підкреслює від початку до кінця, що він за волею, справедливістю і правами для всіх однаково — для українців, для москалів і для поляків.

Микола Чубатий.

Справа Західно-Українських Земель

(З нагоди зїзду Великої Трійки).

Закінчення теперішної війни буде мабуть унікатом в історії світа так само, як унікатом в історії світа є теперішна безприкладна війна. В чім надзвичайність закінчення теперішної війни? Воно надзвичайне цим, що це буде мабуть одинока війна непокінчена миром. Як виходить з дотеперішних донесень, ані переможені ані жертви неспровокованого нападу не будуть запрошені до мирового стола. Їх справу вирішить кожна із великих держав сама односторонним актом, а на зїзді Великої Трійки три партнери немов тільки подадуть собі взаїмно до відома ці доконані факти „в сфері їх впливів".

Таким способом зникнуть з овиду передвоєнної Европи балтійські держави Литва, Лотва та Естонія. Таким самим способом західно - українські землі перейдуть під панування Советської Росії. Ніхто не питатиме про волю населення ні балтійських держав, ні галичан, волиняків, буковинців та карпатських українців. На початку цеї війни списали, проголосили та підписали Обєднані Держави Атлянтійський Чартер. Та, виглядає, мабуть на те, щоби при ліквідації війни в безприкладний в історії спосіб його злегковажити й то в спосіб куди більше безоглядний як бувало перед тим, коли ніяких Атлянтійських Чартерів на світі не було.

Другий пункт Атлянтійського Чартеру виразно говорив, що перенесення території зпід одної влади під владу другої держави відбудеться тільки згідно з волею заінтересованого населення. Та заінтересоване населення не то не мало змоги свобідно висказати своєї волі, навпаки сотні тисяч того заінтересованого населення, й то сама його лідерська частина, приневолена покидати рідний край, щоби ратувати своє життя. Західно-українські землі, як в часи найбільше брутального панування сили над правом, переноситься спід панування одного відвічного ворога українського народу під панування другого, виразно всупереч його волі.

Немає найменшого сумніву, що український нарід все прагнув, прагне та прагнутиме злуки зі своїми братами. Одаче не в неволі, тільки в одній суверенній державі українського народу, в якій він, а не чужинець наїзник, був би господарем.

Це розуміє Советська Росія, тому насильну окупацію західно-українських земель прикрашується різними блахманами в постаті України як члена Обєднаних Держав, в постаті власного комісаря заграничних справ, чи теж української делеґації на конференцію в Сан Франсиско. Це все блахмани, щоби опозорувати противну волю українського народу, що не хоче йти в советську неволю. Та не ці блахмани для ошукування світа рішальні, а рішальна дійсність, що населення Західної України як стадо перед огнем на прерії втікає з рідної землі. Рішальний тут терор, що заляг над Західною Україною. Нечисленні листи, що приходять з рідних земель такі скупі змістом та такі на одно копито споряджені, що вони найкраще свідчать про терор, що запанував над країною.

Советська Росія ще властиво формально немає права до тих земель, а вже настає на свободу сумління західних українців. Церква західних українців вже й в устах советського комісаря дістається на індекс, хоч загально відомо, що рідко де церква так як в Галичині йшла з народом в його важких та радісних хвилинах. Щож доперва буде по війні?

Один із чергових пунктів Атлянтійського Чартеру говорить що ніякій нації не буде накинена форма влади, якої вона собі не бажає. Ніхто хіба не сумнівається, що балтійські мирні та самовистарчальні держави Польща, Югославія, Румунія та інші не бажали комуністичної форми влади, а деякі з них навіть формально втратили самостійність. Того насильства теж ніхто закрити не в силі.

Торг українськими землями з червоною Польщею та Чехословаччиною.

Ані Атлянтійський Чартер, ані ніяке правне чи моральне узасаднення не дає змоги Советській Росії торгувати українськими землями з Польщею чи Чехословаччиною. Український нарід Західної України ніколи польського панування над собою не признавав та вважав його накиненим брутальною силою. Саме таке переконання давало моральну основу українській революції. Український нарід, поконаний на полі бою, ніколи з Польщею мира не заключав й тому українці не почували себе звязаними обовязками горожанської льояльности. Панування польське, так само як і панування Советської Росії, український нарід все вважав та вважатиме за насильство, а не за право. Тому теж червона Москва та червона Варшава не мають ніякого права торгувати українськими землями, витинати частини української землі з українською більшістю та дарувати Польщі чи чехам. Право рішати про українські землі є тільки за українським народом, а не за ніякими наїзниками, білого чи червоного кольору.

Тепер саме радить Велика Трійця; Сталін, річ природна, буде домагатися признати ці доконані факти. Нині майже й подумати годі, щоби при цій перевазі Советської Росії в Европі хтось міг спротивитися признанню тих доконаних фактів. Нині не має навіть мирової конференції, немає такого міжнародного тіла, щоби навіть при такій перевазі Советів вони могли дістати апробату тих доконаних фактів. Тому перехід тих земель як теж балтійських держав відбудеться таки не дорогою міжнародного формального права, тільки дорогою насильства і сим якраз ці доконані факти будуть унікатом. Їх не затвердить ніяка міжнародна конференція і ці доконані факти, хочби з формального боку не стануть правом.

Це буде мати такі наслідки, що населення заінтересоване не буде почувати себе звязаним якимнебудь правом та все збереже вільну руку всіми способами поборювати накинене чужинецьке панування.

За право людини та нації.

Перед виїздом на конференцію Великої Трійки американський президент Труман заявив, що він буде рішучо проти тайних укладів, якими теперішного керманича Америки обтяжила Ялтська Конференція. Дальше заявив, що він бу-

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

46) — (Всі права застережені)

Рад не рад, витягнули річники. Найшли одну фотографію — і товариші тиць нею Безхатному під ніс. Він сказав, що посвідка на малу суму й зажадав перечекувати всі посвідки. Вдаючи чемних, аґітатори погодилися. Тільки їх усміхи ніяк не пасували до колючого погляду очей.

За рахунками просидів Безхатний повних чотири години. Начислив трохи більше пятнацятьох тисяч злотих. Товариші зраділи, як не знати чому.

— Бачите, добродію? Пятнацять тисяч? А требаж розуміти, що подорож і життя також не мало коштувало. Та й переведення збірок не мало обійшлося! Пятнацять тисяч роздали! А скільки жовтоблакитники?

— Зождіть — Безхатний стримав їх передчасний тріюмф. — Пятнацять тисяч, так! Але польських злотих, не долярів. Коли ці гроші роздавалися, курс доляра в Польщі хитався між сімома й девятьома злотими. Візьмемо по сім злотих, меншу суму. Цеж тільки дві тисячі долярів! Деж решта двацять тисяч? Певно пішли у користь комуністичної партії Польщі.

— Та як? Та не може бути! — загуділи всі разом. — Мусить бути ще десь річник з посвідками. Ви переочили!

— Шукайте!

Шукали, шукали, але знайти таки не могли. Почали насміхатися, мовляв, бідний безробітний, так жовтоблакитними задурманений, аж проти робітництва виступає. Перечитися з ними не став. Забрав листок з підрахунками, заявивши на відхідне, що покаже підрахунки всім робітникам. Розповість, що їх партія і на людській біді збила собі порядний капіталець.

Ні один аґітатор між безробітними більше не показався.

XIII.

Тимчасом наняв молодиків швед Гендерсон. До шведів Безхатний все відчував симпатію завдяки Штенфліхтам. З ним пішли Михайло й Іван, нові його приятелі. Четвертого, Майка, довоєнного еміґранта, сина війта з Західньої Волині, — самий він так хвалився, — викопав Гендерсон десь інде. Власної фарми швед не мав. Якимсь чином здобувся на молотарню і в осені переїздив з фарми на фарму, часом молотячи місяць і два.

Молотили у першого — заможного інтеліґентного фармера ісляндця, „ріва" місцевого муніципалу. Непризвичаєний до коней Михайло став помічником у полі, Безхатний дістав у свою опіку пару молодих вороних. За кілька днів з ними так обізнався, що прозвали його кінським знахором. Знахірство було дуже невинне, без усякої нечистої сили. Коли людина любить коней — вони інстинктом ту любов відчувають. За все своє життя Безхатний ніколи коня не вдарив, лагідно з ними обходився, гласкав, не дозволяв нікому їх кормити. А тут пізно ввечорі все підсипав їм вівса, чи меленого „чапу", крадьком від господарів, удруге. І так не худі коні поправлялися, шерсть на них вилискувала, без уваги на тяжку працю. — Коні інших робітників миршавіли. Та ніхто не знав, що з доброти серця Безхатний трохи не позбавив ворону пару життя.

На овес у засіку ввечорі насипали ячменю. Всі пішли вже спати. Безхатний зачерпнув два ґальони свіжого ячменю замісць вівса і в темряві того не завважив. Коні весело взялися хрупати, а їх господар тимчасовий поліз на піддаша, — робітники спали там.

Прокинувся він уночі, чує — щось стогне. Кинувся поглянути. Колиж намацав обох своїх коней лежачими — серце похололо. Вороні стогнали не гірше хворої людини. Нічого діяти, — треба добрих звірят рятувати. Що в таких випадках треба робити — Безхатний, на щастя, знав. Зігнав коней, вивів, скочив наохляп на одного, другого за поводи і погнав чвалом. Прогнавши зо три милі — пересів на другого. Чвалом пригнався назад. Коней вкрила піна.

Всі допитувалися нарано, що то за туптанина відбулася вночи. Безхатний збувся цікавих тим, що забув, мовляв, коней поприв'язувати, а вони повиходили зо стайні і вганяли, — ледви зловив. Так правди й не дізналися, а коні не сказали. Надалі став обережніший. Набираючи другу пайку — все мацяв рукою, щоб впевнитися, що бере.

З кіньми поладив, за те з Михайлом виходило зле. Возило шість возів. Двох хлопців помагало в полі снопи накидати. З Безхатного сторони возило ще двох фармерських синків. Михайло помагав тільки тим двом. За цілий день не вкинув на віз Безхатного ні одного снопа. Він не говорив нічого, — міркував, що Михайло втягнеться, підучиться. Другого і третього дня те саме: Михайло до воза навіть не підходив. Четвертого дня рішив Безхатний з ним поговорити на розум.

— Слухай, Михайле — по обіді сказав тому, щоб не чув ніхто. — Мусиш помагати трохи й мені, бодай під верх. Деж так: тим двом помагаєш від першого снопа, а до мене навіть не підходиш? Для мене затяжко. Коло машини вони відпочивають, а я не маю часу цигарки навіть скрутити.

На його здивовання приятель кинув терпко:

— О, я думав, що ти розумієш річи, а ти такий самий неотеса, як і всі інші.

— Хто з нас отесаний, хто ні, не будемо тут говорити. Я розумію, що тобі тяжко з непризвичаєння. Колиб бо й мені важко. Три дні я нічого не говорив, давав тобі час втягнутися...

— Та яж цілісенький день лажу від фіри до фіри! — той скаржився.

— Не спішися, тиж не залізний! Перепускай всіх трьох по черзі.

— Колиж ті кричать!

— Ну то що? Не можеш відгризнутися? Або бери коні, то я буду помагати.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1945 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Козар Нетія.
В. 7. Пухер Марта, Капітула Марта.
В. 13. Чайковський Іван.
В. 21. Тхір Дорота.
В. 33. Оліник Мей Анна, Демкович Ольга, Надій Вілям.
В. 39. Трач Джек.
В. 54. Савіцька Марія, Савіцька Юлія, Зубик Анна, Зубик Марія.
В. 57. Бачинський Петро.
В. 63. Гойда Една, Кухта Іван.
В. 83. Рій Йосиф.
В. 85. Левівська Зофія, Гнатюк Марія, Берецька Йосифа.
В. 87. Машлоник Іван, Кирик Марія.
В. 94. Ґорен Марія, Будор Вілям, Тиро Йосиф Богдан, Климчак Едвард.
В. 98. Маргам Меланія.
В. 105. Кейн Олена Слободзян.
В. 109. Литвин Йосиф.
В. 112. Бесядецька Стефанія, Юха Надійна.
В. 117. Ніньовський Тимко.
В. 130. Палеґа Микола.
В. 141. Зайцеф Петро, Зайцеф Марія.
В. 144. Волощук Данило.
В. 147. Матковський Вілям.
В. 155. Криська Катерина, Криська Ольга, Печінка Анна, Печінка Марія, Печінка Розалія, Крицька Олена.
В. 175. Вац Марія.
В. 178. Беднарчик Марія, Струк Анастазія.
В. 180. Ольшевська Анна.
В. 181. Ясінчук Юрій.
В. 200. Мороз Анна.
В. 204 Яворський Григорій, Волинець Йосиф, Рудий Лука.
В. 206. Боднар Володимир.
В. 238. Бортник Катерина.
В. 246. Притула Перла.
В. 247 Янковська Анна, Жулінська Павлина, Жулінський Франко, Базелюк Ірина.
В. 248. Гамер Мілярд Ф. мол., Гамер Анна Мекс.
В. 259. Горін Стефанія, Скринек Микола.
В. 274. Максимич Анна, Сухар Чарлс, Прокоп Іван Чарлс, Максимич Етель, Максимич Марія.
В. 276. Ґарбінський Іван.
В. 283. Коковський Іван Борис.
В. 291. Войціцький Іван С., Войціцька Дорота, Хома Анна.
В. 292. Любінський Михайло.
В. 295. Поливка Володимир.
В. 300. Кавчак Петро, Шимко Анна, Кавчак Катерина.
В. 316. Непорадна Танька.
В. 324. Яськів Еленора Анна, Санюк Маріянна.
В. 325. Сіто Марія.
В. 336. Васюник Іван.
В. 341. Ревак Дмитро.
В. 343. Войтович Стелла, Лопез Катерина.
В. 348. Чернега Йосифа, Вус Марія.
В. 361. Тенетило Онуфрій, Тенетило Вілям, Поповняк Дмитро.
В. 364. Зенчак Стефан.
В. 371. Шмідт Марія М., Варнецький Теодор, Гвязда Евген Л.
В. 372. Ярема Юлія.
В. 374. Цапар Анна.
В. 383. Баршовський Гілько, Грозінська Анджеліна.
В. 386. Пиш Франка Анна.
В. 400. Моцько Чарлс.
В. 406. Ядик Григорій.
В. 427. Потурай Іван, Бубен Катерина, Сичило Данило, Темінська Анна.
В. 428. Сердун Андрій, Чемній Олекса.
В. 432. Сокіл Онуфрій, Пукіш Вілям, Артимко Михайло.
В. 434. Горохівський Василь.
В. 439. Стефура Іван.
В. 441. Туткалюк Олена.
В. 468. Долинська Дженій.
В. 473. Волошин Зофія, Лоїк Катерина, Лоїк Стефан.
В. 474. Левіцька Анна П., Семеняк Катеэина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Цвонкала Адам.*
В. 9. Кормаш Текля, Кормаш Володимир,* Кормаш Йосиф.*
В. 63. Роґальський Франко.*
В. 78. Косінський Михайло.
В. 112. Кокоч Розалія.
В. 127. Блідей Іван.
В. 155. Ольшевська Текля.
В. 264. Кітай Василь.
В. 402. Потоцький Анна, Потоцький Михайло,* Потоцький Михайло.
В. 439. Юськів Вілям.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 38. Лемко Юлія.
В. 52. Гнатів Тома.
В. 108. Чорній Ольга, Чорній Мартин.*
В. 152. Гевчук Ольга.
В. 154. Краєвська Алма.
В. 166. Кравець Ігнатій, Кравець Володимир, Кравець Микола.*
В. 204. о. Соколоф Юрій Е.
В. 223. Балога Іван.*
В. 303. Годчак Антін.*
В. 306. Маркевич Микола, Скалацький Анна, Скалацький Стефан.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 256. Федун Едвард М.*
В. 264. Кос Евелина.
В. 291. Скібо Евген.*
В. 325. Чабаронок Вілям.*
В. 459. Будник Григорій.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 24. Ґлова Ольга.
В. 39. Намісняк Павлина.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 61. Коземчак Катерина.
В. 72. Манюк Михайло, Манюк Наталія.
В. 94. Єрніган Ерсел.
В. 95. Морикін Юрій.*
В. 106. Джутан Ольга.
В. 112. Прагл Розалія мол.
В. 133. Гіба Володимир, Коласка Іван.
В. 135. Рудяк Анна.
В. 176. Гринко Григорій, Дудик Василь.
В. 201. Юсела Ваш,* Юсела Марія, Юсела Іван.*
В. 217. Лаврів Стефан,* Кравецький Михайло.
В. 219. Швець Матрона, Гришканич Василь, Швець Юрій мол.,* Швець Дорота, Бобко Микола.*
В. 264. Заленчак Маріянна, Кáпелюх Стефан.*
В. 279. Корда Дорота.
В. 291. Скібо Евген.*
В. 305. Сеген Григорій.*
В. 325. Гарматюк Михайло,* Гарматюк Марія.
В. 346. Кукула Марія.
В. 414. Вітовський Франко.*
В. 415. Грин Олекса П.*
В. 430. Сліворська Маргарета.
В. 441. о. Сімбаліст Антін.
В. 445. Коваль Ольга, Малеґус Микола,* Малеґус Зофія.
В. 459. Рудзінський Михайло,* Дудек Мартин, Бельзуг Михайло, Шайковський Франко, Ґомбас Юрій.*
В. 463. Брич Вілям.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 24. Магновський Людвік.
В. 31. Процак Ева, Процак Михайло.*
В. 43. Кравець Ігнатій, Кравець Володимир, Кравець Микола.*
В. 48. Балоґа Іван.*
В. 112. Бойко Марія.
В. 253. Гнатів Тома.
В. 274. Молодович Ірина, Мусійчук Ольга, Мусійчук Олександер Б.,* Мусійчук Мирослава, о. Мусійчук Стефан.
В. 341. Дробот Володимир.
В. 358. о. Готра Стефан,* Гавриляк Володимир.*
В. 468. Колісник Евгенія, Савицький Богдан.
В. 476. о. Ялечко Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 256. Федун Едвард М.*
В. 264. Косс Евелина.
В. 291. Скібо Евген.*
В. 325. Чабаранок Вілям.*
В. 459. Будник Григорій.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 50. Борковська Теодорія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 2. Сінкович Параня.
В. 109. Козар Берта.
В. 151. Паланиця Едвард.*
В. 176. Старух Станислав.*
В. 206. Захарків Зофія.
В. 288. Кендзерська Анна, Кендзерський Володимир.*
В. 343. Лопез Катерина, Вайтович Стелла.
В. 364. Гуфнаґель Вілям.*
В. 369. Періґ Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 27. Кушнір Михайло.
В. 29. Ґловацький Теодор, Ґрозьо Анастазія, Ґловацький Теодор.
В. 38. Рачій Андрій.
В. 39. Старушняк Павло.
В. 58. Онищак Олекса.
В. 59. Андрич Андрій.
В. 61. Стромак Іван, Кузeмчак Антін.
В. 63. Вархоляк Філярет.
В. 65. Поливка Теодор.
В. 67. Гуцуляк Теодозія.
В. 73. Варчак Михайло, Завістовська Анна.
В. 96. Попатак Модес.
В. 100. Лавровський Іван 2.
В. 102. Подлужний Семко
В. 136. Янкеч Анна 2.
В. 138. Смик Іван.
В. 179. Ґреськів Михайло.
В. 181. Шпак Марта.
В. 193. Бучек Марія.
В. 211. Вонсович Татіянна.
В. 213. Готра Ілько.
В. 218. Гільвак Марія.
В. 236. Багнюк Андрій.
В. 262. Чернінський Мілтон.
В. 288. Завацький Тарас.
В. 307. Аркатин Іван.
В. 350. Тирчик Йосиф.
В. 361. Венер Джек, Кіт Василь, Дубик Прокіп, Федорик Полін.
В. 364. Годованський Онуфрій.
В. 435. Дідуник Микита.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1945 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	33,541
В місяці червні 1945 р. принято нових	120
В місяці червні 1945 р. принято нанoво	17
В місяці червні 1945 р. принято з переступними листами	15
В місяці червні 1945 р. принято з інших кляс обезпечення	5
В місяці червні 1945 р. принято зо старого роду обезпеч.	—
Разом	33,698
В місяці червні 1945 р. суспендовано	47
В місяці червні 1945 р. відійшли з переступними листами	20
В місяці червні 1945 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	5
В місяці червні 1945 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці червні 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	11
В місяці червні 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці червні 1945 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці червні 1945 р. померли	39
Разом	123
З кінцем місяця червня 1945 р. в У. Н. Союзі їбуло дорослих членів	33,575

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А. на $ 250	5
В клясі АА. на $ 500	91
В клясі В. на $ 750	16
В клясі С. на $1000	186
В клясі В.В. на $1500	6
В клясі С.С. на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500 на $ 500	471
В клясі О-1000 на $1000	325
В клясі О-1500 на $1500	4
В клясі О-2000 на $2000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі P- 500 на $ 500	4,463
В клясі P-1000 на $1000	2,702
В клясі P-1500 на $1500	25
В клясі P-2000 на $2000	20
В клясі P-2500 на $2500	2
В клясі P-3000 на $3000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі E- 500 на $ 50	3,009
В клясі E-1000 на $1000	1,213
В клясі E-1500 на $1500	24
В клясі E-2000 на $2000	15
В клясі E-3000 на $3000	3

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250 на $ 250	2
В клясі W- 500 на $ 500	4,345
В клясі W- 750 на $ 750	1
В клясі W-1000 на $1000	3,741
В клясі W-1500 на $1500	39
В клясі W2000 на $2000	18
В клясі W-2500 на $2500	1
В клясі W-3000 на $3000	3
В клясі W-різні суми	84

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100 на $ 100	5
В клясі Т- 250 на $ 250	181
В клясі Т- 500 на $ 500	3,713
В клясі Т- 750 на $ 750	542
В клясі Т-1000 на $1000	8,066
В клясі Т-1500 на $1500	194
В клясі Т-2000 на $2000	53
Разом	33,575

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Піна Агнеся, Поступак Рірчард.
В. 13. Ренц Андрій Л.
В. 23. Кісиќ Іван.
В. 40. Навроцька Кароля А.
В. 53. Крук Сендра Л.
В. 54. Барій Доналд, Почкай Айліна А.
В. 63. Турко Тома В. 2.
В. 71. Пізьо Роберт М., Кушнір Джеквеліна А.
В. 78. Харовська Стелла.
В. 85. Клей Маргарета А., Панько Петро мол.
В. 90. Кімсаль Йосиф.
В. 91. Кочірка Патрися К.
В. 121. Бих Семен О.
В. 141. Зайцеф Лаврентій, Зайцеф Борис, Зайцеф Роджер.
В. 144. Волощук Данило мол.
В. 145. Адамяк Тереса М.
В. 149. Цайкус Фредерик.
В. 155. Сташко Роберт С., Печінка Йосиф, Печінка Зофія, Печінка Володимир.
В. 165. Єркевич Кароля А., Танасійчук Марія А.
В. 204. Мельник Вілям Д., Ривак Борис М., Ривак Роман Н., Стайнер Джефрія.
В. 206. Бойко Франко мол., Гричух Стефан.
В. 208. Джонс Несій Джо.
В. 213. Драганчук Олена.
В. 219. Залепка Дженис Катерина, Бутковський Стефан мол, Залепка Джефрій.
В. 229. Василенко Варвара 2.
В. 239. Слободзян Роланд Д.
В. 243. Солтис Синтія І.
В. 245. Нурко Марія А.
В. 255. Маркель Лінда К.
В. 274. Конищак Стефан, Фіч Вілям Д., Проць Олена, Пущ Донна Дж., Корандович Роберт А., Проць Річард, Корандович Долореса В., Мердич Чарлс, Волощак Павло, Мердич Дженета, Мердич Володимир, Волощак Олеся, Бертілацій Джімій, Бертілацій Анна М., Бертілацій Просперус, Бучениць Михайло, Адамовська Марилина А.
В. 293. Дикий Марія А.
В. 296. Солтис Павло Н.
В. 300. Шимко Стефан.
В. 316. Падучак Лінда Олена.
В. 318. Саюк Маргіта.
В. 324. Смиг Варвара Е.
В. 325. Девенс Петро М., Сіто Марилина, Радзяк Йосиф мол.
В. 341. Поліщук Джек Лойд, Огінська Патрися Е.
В. 348. Малецька Павлина, Малецька Стелла, Тарнапович Маргарета М.
В. 361. Кузьма Юрій М., Кобрин Евген, Томашовський Евген А., Беній Вайолет К., Галичин Юрій Й., Рибіцька Наталія, Мекферсон Роджер Б.
В. 369. Колтонюк Дорота.
В. 374. Мекфій Йосиф Ф., Сімонетій Річард П., Сімонетій Пилип А., Сімонетій Франко Й.
В. 375. Смильський Марко Т.
В. 386. Сивулич Анна, Сивулич Марія, Сивулич Михайло, Сивулич Стефан, Сивулич Джувн.
В. 408. Демкович Долореса, Земянек Франко.
В. 414. Дудек Валерія Е.
В. 427. Ярмола Анна, Зуб Емілія, Зуб Вілям, Зуб Володимир, Ярмола Ольга, Чайковська Марія О., Чайковська Олена В.
В. 432. Артимко Володимир, Артимко Богдан, Артимко Олена І., Артимко Павло М., Бурак Іван В., Бурак Станислав, Комарницька Люба М., Комарницький Володимир І., Конюх Селій М., Ваврушка Стефан М.
В. 439. Шульга Денис А., Дмитришин Ольга А., Дмитришин Стефанія М., Марунчак Мирослав Е.
В. 441. Барилюк Іван М., Музика Лидія Дж., Музика Роман Г.
В. 464. Ґонта Марія.
В. 468. Долинський Петро І.
В. 473. Лоїк Дженій, Лоїк Анна.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 55. Синлок Маріянна, Синлок Сув Варвара, Синлок Чарлс А. мол., Синлок Ірина Г.
В. 63. Роґальська Маріянна.
В. 78. Косинська Марія.
В. 155. Олешівська Марта.
В. 178. Ковальчук Патрися
В. 369. Сірська Ірина.
В. 414. Чухрій Катерина Е.

ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ ДІТИ:

В. 108. Чорній Донна Джійна.
В. 234. Могила Стефанія, Могила Дорота.
В. 306. Скалацький Стефан мол.
В. 432. Кавка Павло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 29. Малищак Анна.
В. 345. Проць Річард.
В. 439. Стефура Анеля, Панас Михайло, Стефуряк Тарас І., Вішньовський Богдан, Працюк Мирослав С., Майчос Анна, Майчос Володимир Ф.
В. 459. Лобур Іван Б., Лобур Павло.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 44. Іванів Михайло.
В. 78. Валінська Флоренса.
В. 85. Павел Павлина.
В. 109. Ревацій Несій.
В. 112. Слейдек Річард, Слейдек Михайло.
В. 161. Підуфала Анна.
В. 173. Ядик Роберт, Ядик Патрися А., Ядик Іван П., Ядик Ґералдина.
В. 178. Струк Джейна Г.
В. 180. Яворський Росалд С., Яворський Джонатан Дж.
В. 201. Юсела Стефан, Юсела Франко.
В. 264. Сембрат Стефан К., Сембрат Роджер Ф., Адзіма Росел мол., Адзіма Іван.
В. 279. Корда Ілько М.
В. 325. Фрей Петро В.
В. 336. Михалс Герберт.
В. 345. Саламон Борис.
В. 369. Коцан Анна, Коцан Василь.
В. 390. Картона Марія.
В. 395. Цибак Катерина.
В. 414. Вітовська Беріль.
В. 427. Томчук Мирослав, Томчук Едвард, Томчук Ілько
В. 439. Майчос Іван, Бродай Стефанія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 31. Процак Ольга, Процак Несій, Процак Григорій, Процак Франко, Процак Едвард.
В. 65. Могила В. Стефанія, Могила Дорота.
В. 358. Яків Марія А., Борек Петро, Борек Павло, Борек Анна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 33. Олійник Мей.
В. 39. Трач Яків.
В. 54. Зубик Марія, Зубик Анна.
В. 64. Кухта Іван, Гойда Една.
В. 83. Рій Йосиф.
В. 87. Масланик Іван, Кирик Марія.
В. 94. Тиро Йосиф Богдан, Климчук Едвард.
В. 109. Литвин Йосиф.
В. 112. Бесядецька Стефанія, Юха Надія.
В. 147. Матковський Василь.
В. 155. Крицька Олена.
В. 175. Бац Марія
В. 247. Базилюк Анна, Базилюк Ірина, Зеглінський Теодор, Зеглінська Павлина.
В. 274. Максимич Марія.
В. 292. Любінський Михайло.
В. 348. Черниґа Йосифина.
В. 364. Зенчак Стефан.
В. 372. Ярема Юлія Л.
В. 400. Моцько Чарлс.
В. 406. Дзядек Григорій.
В. 434. Горохівський Василь.
В. 439. Стефура Іван.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 29. Малишак Анна.
В. 345. Проць Річард.
В. 439. Стефура Анеля, Панас Михайло, Стефурак Тарас І., Вішньовський Богдан, Процюк Мирослав, Майчос Анна, Майчос Володимир.
В. 459. Лобур Павло, Лобур Іван Б.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 239. Волощакевич Микола Д.
В. 361. Скоревич Антонія.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 91. Седор Марія А.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1945 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	11,406
В місяці червні 1945 р. принято нових	127
В місяці червні 1945 р. принято нанoво	10
В місяці червні 1945 р. принято з переступними листами	5
В місяці червні 1945 р. принято з інших кляс обезпечення	11
Разом	11,559
В місяці червні 1945 р. суспендовано	34
В місяці червні 1945 р. відійшли з переступними листами	11
В місяці червні 1945 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	30
В місяці червні 1945 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	11
В місяці червні 1945 р. відійшли зо зворотом у готівці	2
В місяці червні 1945 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці червні 1945 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці червні 1945 р. померли	1
Разом	89
З кінцем місяця червня 1945 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	11,470

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій на $500	4,452
В клясі 2-гій на $400	1,314
В клясі 3-тій на $100	2,329
В клясі 4P на $ 250	51
В клясі 4P на $ 500	1,325
В клясі 4P на $1000	323
В клясі 5E на $ 250	196
В клясі 5E на $ 500	1,231
В клясі 5E на $1000	249
Разом	11,470
З кінцем місяця червня 1945 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	45,045

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за червень 1945 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж червня 1945 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г.

Український День на Допомогу.

Ще 11. лютого 1945 місцевий українсько - католицький парох о. Фецко скликав загальні збори громадян, щоб нарадитися в справі допомоги українським жертвам війни. Після зазиву о. пароха, щоб вступати в члени Українського Американського Допомогового Комітету, рішено створити місцевий Допомоговий Комітет у склад якого ввійшли: о. Фецко, як голова, Никола Маркович, заст., Петро Кухар, кас., Марія Буцяк, секр., Марія Хруняк, секретарка в англійській мові, Павло Хомяк і Вол. Бривка контрольори. Вкладку по зібранню зложили 27 членів, а секретарка й касієр мали доручення дальше вписувати членів і збирати вкладки. Тепер уже є 45 членів. З тикетів на закупно 25-долярового бонду прийшло $98, з того вислано передплату на 3 Квартальники. Комітет ухвалив ще, щоб вистаратися в управі міста дозвіл на уладження Українського Дня („Теґ Дей'') на збірку для Юкрейнієн Вор Ріліф. Посадниск міста радо вислухав прохання, Марковича і дав дозвіл на день 16. червня.

Як прийшов дозвіл, наш комітет узявся щиро до праці. На зазив о. пароха зійшлася наша молодь до церковної салі, навіть 8-9-літні діти пішли помагати, бо в нас нема багато громадян українського роду, от яких 50 родин. Ми дали оголошення в місцевій газеті і представили дівчину в українськім народнім строю, як дае квітку мейорови міста. На фотографії була Марія Кухар, а при ній Вол. Бривка. Було теж через 3 дні осголошення по радіо, жінки з С. У. А. і дівчата з хору наробили квітів, а як усе було готове, в церковній салі молодь дістала пояснення, як переводити збірки, де хто має заняти місце на вулиці. В означений день молодь зійшлася до клюбової салі, деякі дівчата були вбрані в народні строї так, що любо було подивитися. Вони дістали опояски, пушки, китиці квітів і так пішли на головні вулиці. Всіх молодих людей було 22 і вони зібрали $424.15. Комітет ухвалив доложити з каси і вислати $450. По оголошенню в церкві, люди знесли убрання, комітет усе попакував і вислав на призначене місце.

При цій нагоді треба сказати, що в нас є Горожанський Клюб, який помагав перед війною виробляти громадянські папери, а в часі війни переводив аґітацію за закупно бондів. Самий клюб купив за $5,000. Цей клюб має свій дім, а тепер докупили ще один будинок, щоб розбудувати його на Народній Дім. Як війна почалась, то молодь пішла на війну, а старші думали, що життя завмре. Але як прийшов на пароха о. Фецко, то праця пішла енерґійно, ми сплатили більше ніж половину церковного довгу, а тепер чекаемо, щоб наші діти вернулися здорові домів, то тоді піде праця допомогова повним розгоном.

Марія Буцяк, секр.

ПОШУКУЄМО 392 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

107)	о. Андрій Дворакiвський, Амбридж, Па.	$100.00
108)	Микола Жук, Амбридж, Па.	100.00
	Разом	$ 200.00
	Попередно проголошено	$10,600.00
	Разом	$10,800.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

де рішучо обстоювати зреалізування чотирох свобід. Як це останнє можливо серед нинішніх обставин зреалізувати, важко собі упритомнити.

Населення Західної України ніколи не зречеться свого права стати правдивим господарем на рідній землі, одначе числячися з доконаними фактами домагається, щоби чотири свободи були зреалізовані відносно територій насильно захоплених Советами. В цій цілі новоприлучені землі до Советського Союзу повинні бути віддані під опіку окремої комісії при міжнародній орґанізації Обєднаних Держав. Коли два другі члени Великої Трійки не в силі перешкодити, щоби воля місцевого населення до самостійного державного життя була збережена, то моральним обовязком їх є подбати, щоби населення на тих просторах не було поставлене поза правом, щоби мало заґварантовану свободу віри, свободу слова, свободу від страху, що буде без суду арештоване, вязнене та висилане в далекі краї поза межі України. Вкінці населення західно-українських земель має право домагатися від двох других членів Великої Трійки, що дадуть моральну апробату доконаних Росією фактів, що воно не буде моренe голодом, як це бувало з їх братами над Дніпром дванацять літ тому назад.

Окрема комісія при орґанізації Обєднаних Держав повинна взяти під свою опіку та берегти, щоби принайменше наведені чотири свободи людини були дотримувані на всіх територіях насильно прилучених до Советів, якщо не мають сили створити кращий світ на всіх українських землях. Натомісць мешканці тих загарбаних територій, що вважали для себе краще опустити рідну землю ніж жити під тоталітарною владою, як жертви диктатури, повинні в імя засад гуманности та ніколи непередавненого права людини до волі, дістати тимчасово право азилю, а по війні можливість поселити і жити в країнах призначених їм державами західної демократії. Це то мінімум, що мусить бути збережене за населенням країн, прилучених до Советів, якщо наші часи не мають бути записані в історії як темні часи панування виключно брутальної сили та перемоги.

КАРТИНА З СУЧАСНОЇ НОВЕҐІЇ.—Ще далі відбуваються в Норвеґії арешти тих, що співпрацювали з націстівськими окупантами, зглядно з помішниками Квіслінга. На образку бачимо арешт Лейфа Берке, члена квіслінґської партії.

Ж. Б. ЧІФЛІ, новий австралійський премієр, наступник Джана Куртина, син коваля.

I. T.

Історична роля слонів

Крім коней, мулів, верблюдів і інших боєвих чи вючних звірят — відограв слон в війнах старинних, а то й нових часів неабияку ролю. Це звіря, одно з наймудріших взагалі, служило, головно в старину, за свого роду наш сучасний повз-танк. Його вага і величина тіла творили однак одну велику воєнну вежу, що їх залюбки уживано у боях. На построєній на хребті слона спеціяльній плятформі уставлялися вояки зі списами і стрілами і смерть сіяли звідси серед ворожих фаланґ-боєвих лав. Самі слоні, розюшені, а ще більше зранені, гналися вперід і безпощадно розчавлювали своїми тяжкими ногами все, що їм заступало дорогу і своїми сильними трубами торощили ворожі застави і цілі лави вояцтва.

Заки перейдемо до короткого дальшого огляду історичних подій-війн, що в них були ужиті слони, приглянься ближче цій звірині, що є одною з найбільших і, як сказано, наймудріших і найсильніших з усього звіринного світу. Не диво, що людина запрягла це звіря до своїх послуг. На слонів, що живуть дикими чередами головно у Східній і Центральній Африці, Індіях, Маляйських островах і на острові Цейльон, — треба полювати. Полювання на слонів належить до найнебезпечніших ловів взагалі. Ловцям звичайно ходить про те, щоб слони піймати живими. Полювання на слонів, щоб лише здобути дорогу слоневу кість, щойно недавно заборонено. Грозила небеспека, що людина в погоні за грошем, що його одержувала за слоневу кість, винищить взагалі це звіря, як це сталося з цілою низкою хосенних звірят.

До найвідважніших і найбільш вишколених ловців на слонів належать індійці, плем'я в Східній Африці, Гомрам, і ловці на слонів на острові Цейльон, Панікіс. Лови на слонів уважаються в Індіях за свого роду звання і його передається з батька на сина. Щоб дикого слона піймати живим, треба багато обережности, хитрости і відваги. Довгі, міцні шнури, а то й залізні ланцюхи, що ними звязують пійманого слона, і сильна, з бамбусових палів построєна загорода, де його освоюють — це перша зустріч слона з культурним людським світом. Освоювання слона триває коротко. Часто лиш шість днів. Полюють на слонів звичайно між десятою і дванадцятою годиною ранку. В цій порі кладуться череди слонів на відпочинок. Щоб піймати цілу череду, уживається сильного залізного ланцюха, довгого на пять до десять кільометрів. У таких великих ловах бере участь кілька тисяч людей, що вереском, стрілянням і киданням огненних стріл зганяють слонів у наставлену ланцюхову пастку.

Улюбленою їжею слонів є риж. Його слон зїдає пятьдесять кільограмів нараз. Пересічно зїдає денно освоєний слон в зоольоґічному городі: 16 фунтів борошна, 16 фунтів житнього хліба, 2 фунти рижу, 25 фунтів сіна, коло 5 фунтів соломи. Все те запиває він денно 10 великими ведрами води. До найскладніших і найдосконаліших творів природи зачисляють учені слоневу трубу. Слон послугується нею краще, як людина руками. При тому він має в своїй трубі таку силу, що один удар нею вистарчає, щоб розторощити вола чи тигра. Нею витягає слон зі землі цілі грубі дерева з корінням. Рівночасно може він трубою виконувати найніжніші рухи і дотики. Вік слона обчисляють на 150 років. Це й стало причиною легенди серед деяких індійських і сіямських племен про безсмертність слонів. Про диких слонів оповідають, що коли вони відчувають свою недалеку смерть, вони удаються до означеної самітної, скалистої долини, де гинуть. Так і повстали на просторі тисячліть вірування в „кладовища слонів", де лежуть великі зложа дорогої слоневої кости.

На послугах людини приносить слон велику користь, як вючне, транспортове і потягове звіря. Коли найсильніший верблюд може нести 1,200 фунтів вантажу, то пересічний слон може взяти на свій хребет 6,000 фунтів тягару. Ще одно: слон сам помагає навантажувати на себе тяжкі скрині, чи клунки. Без вантажу може слон пройти денно від 35 до 50 миль. Обвючений — до 20 миль. Запряженим у плуг слонем можна більше поля зорати за кілька годин, як кіньми чи волами за цілий день. З усіх звірят боїться слон найбільше... мишей. Хоч як це парадоксально звучить — так є. Вюнка миш, коли залізе в трубу слона, може бути причиною навіть його загибелі.

Як супровідник і найважніша складова частина сухопутнього війська, бере слон участь у воєнних походах вже 1000 літ перед Христом. За володіння асирійської королеви Семіраміди уживано вже слонів в армії. Перші воєнні слоні побачила Европа за часів Олександра Великого. Молодий македонський король, що вибрався був походом на Персію з 30 тисячами піхоти і 5 тисячами кінноти, розгромив остаточно армії Дарія під Арбелею (Ґавґамелею) 331 р. перед Христом і здобув велике число слонів, що йому добре пригодилися в дальшому поході до Індій. Тут поставив був король Пор армію проти Олександра, що розпоряджала 130 слонами. З цього числа здобув Олександер 80 слонів і розбив армію Пора. У часах староримської імперії відограли слони важну, рішальну ролю в битві під Гераклеєю 280 р. перед Хр., де бився король Епіру Пирг з римськими леґіонами. Довгий час була битва невирішеною. Римляни билися завзято і булиб перемогли, якщоб король Пирг не був кинув у бій „живих воєнних веж"-слонів. З несамовитим виттям-ревом кинулися слони на лави римлян. У рядах леґіонів наступив шалений переполох. Сполошені коні римлян зачали втікати. Римські боєві лави заломилися. І так король Епіру Пирг розгромив у 280 р. під Гераклеєю римські леґіони. Пять літ пізніше стояли римські леґіони знову в боротьбі з арміями короля Пирга. Навчені досвідом, римляни оборонились перед слонами Пирга в цей спосіб, що кидали на них огнені стріли і горіючі смолоскипи. Слони зачали від римського вогню втікати і переполошені, нанесли багато страт самим військам Пирга. Через цю непевність слонів — римляни їх у боях взагалі не уживали. Боєва роля слона скінчилася властиво в великій битві 16 р. перед Христом біля Тапсус, де Юлій Цезар переміг нумідійського короля Іба. Згадаємо ще славного полководця Картаґіни Ганнібаля, що в свойому поході на Рим, в епохальному переході через Альпи, ужив теж слонів, головно як транспортових звірят. Його попередники, володарі Картаґіни, Газдрубаль і Гамількар, уживали слонів до виконування смерти над воєнними полоненими. Звязаних бідолах кидано під ноги гнаної череди слонів, що їх ці великани прямо розчавлювали ногами на землі. Незабутній опис цеї страшної і нелюдської екзекуції в історичному романі Фльобера „Салямбо" проймає жахом і відразою. У нових часах знову занотувала історія участь слонів у війнах. Правда, вже не як борця, але як вірного і невтомного робітника при постачуванні харчів і зброї для воюючого вояка.

У війні з Абисинією в шістьдесяти роках м. ст. ужили анґлійці 44 індійських слонів до транспорту тяжких гармат. Ролю транспортового звіряти сповняв слон і в першій світовій війні, головно в Африці й Азії, там, де ізза браку шляхів не можна було ужити транспортових машин. Чи, як і де уживають слонів в сучасній другій світовій війні — покажуть щойно воєнні звідомлення, описи і спомини по її закінченні.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 22. липня 1945 р. помер у Медікал Сентер, у 65. році життя

МАКСИМ АТАМАНЮК,

член Тов. Український Клюб Поступовий, 70. від. У. Н. Союзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.

Покійний походив зо села Помоняти, п. Рогатин, Західна Україна. До Союзу вступив 1907 року. Полишив у смутку жінку Розалію, дочок: Марію зам. Кол, Анну зам. Савчук, Катерину зам. Вайклер, і Віру; синів: Андрія, Петра і Миколу.

Похорон відбудеться в середу, 25. липня, в годині 9 рано, з дому жалоби, 167 Ліберті Еве., до укр. гр.-кат. церкви св. Петра й Павла при Сусекс і Ґрін вул., а відтак на цвинтар Голі Крос в Арлінгтон, Н. Дж.

Просимо членів, вільних від праці, взяти участь у похороні. — В. Й. П.!

В. Кушнір, секр.

Дня 14. липня 1945 року помер у 66. році життя в Сеймор, Конн.,

МИХАЙЛО ТКАЧ,

довголітний член Тов. Запорозька Січ, від. 67 У. Н. Союзу в Ансонії, Конн.

Покійний походив із села Колоколин, пов. Рогатин, Україна. Оставив у смутку жену Анну, двох синів (один в нейві) і чотири дочки. До Союзу вступив в 1914 р.

Похорон відбувся в вівторок, 17. липня 1945 р. — В. Й. П.!

І. Пиріг, секр.

ШУКАЮТЬ ОСІБ

ПОШУКУЮ
ОНУФРІЯ ДІДУХА
родом із села Кривок, Тернопільського повіту; має перебувати десь в Пенсилвенії. Хтоб про нього знав, або він сам, прошу зголоситись на адесу:
Mr. BARTKO YAREMCZUK
(Яремчук)
23 Charter St., Salem, Mass

ТАРЗАН, ч. 1216. Арсенал в Джунглях.

„Ми не можемо вийти з цеї замкненої долини", казав один з чорних. „Наші вороги будуть гнатися за нами, поки нас найдуть".

„Ще ми будемо гнатися за ними, у слушний час", сказав Тарзан.

Потім він заставив утікачів виробити відповідну зброю.

Але ще того дня прибіг до Тарзана пластун: „Чорти йдуть сюди".